

PROBLEMATYKA ZRÓŻNICOWANIA POSTĘPOWAŃ ADMINISTRACYJNYCH DOTYCZĄCYCH USTALENIA LINII BRZEGU

Aneta Mączyńska, Anita Kwartnik-Pruc

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

THE PROBLEM OF DIVERSIFICATION OF ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS TO DETERMINE A SHORELINE

Streszczenie

Grunty pokryte wodami stanowią szczególny rodzaj obiektów rejestrowanych w ewidencji gruntów i budynków. Stanowią one osobny użytek gruntowy, który obejmuje: grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi, grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi oraz grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi. Wymienione użytki nie wyczerpują wszystkich zajętych przez wodę terenów. W ramach użytków rolnych, rejestrowane są dodatkowo grunty pod stawami oraz grunty pod rowami. Ustawa Prawo wodne przewiduje szczególnie tryb ustalania granicy gruntów pod wodami z gruntami sąsiednimi, odmienny od postępowań regulowanych przepisami ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne. Jednak w praktyce realizacja tej procedury napotyka problemy z uwagi na nieprecyzyjne regulacje.

W niniejszym artykule szczegółowo przeanalizowano trzy postępowania dotyczące rozgraniczenia gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi od gruntów przyległych. W każdym z przypadków postępowania te są nieco inaczej realizowane. Pozwoliło to na wskazanie luk w przepisach prawnych regulujących ustalanie linii brzegowej, szczególnie w obszarze prac geodezyjnych.

Słowa kluczowe: Prawo wodne, ustalanie linii brzegu

Abstract

Land covered by water is a special type of object in the register of land and buildings. It constitutes a separate usable land which covers: the land under internal sea water, the land under flowing surface water, and the land under still surface water. These examples of usable land do not exhaust the list of all the territories occupied by water. Agricultural land also includes land under ponds and land under ditches. The Water Law provides for a special procedure for determining the boundaries between the land under water and the neighboring land, different from the proceedings regulated by the Geodetic and Cartographic Law. However, in practice, the implementation of this procedure encounters problems due to imprecise regulations.

This article analyzes in detail three proceedings regarding the delimitation of land covered with flowing surface water from neighboring land. In each of the cases, the proceedings are implemented in a slightly different manner. This allowed to identify gaps in the legislation regulating the determination of a shoreline, especially in the field of surveying.

Keywords: *the Water Law, determining the shoreline*

WSTĘP

Kwestie gospodarowania wodami oraz gruntami pod nimi reguluje ustawa Prawo wodne (Ustawa, 2001). Dodatkowo w ewidencji gruntów i budynków rejestrowane są grunty pokryte wodami stanowiące osobny użytek gruntowy.

Sposób ustalenia linii brzegu został określony w ustawie Prawo wodne. Jest to szczególny tryb ustalania granicy gruntów, odmienny od postępowań regulowanych przepisami ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (Ustawa, 1989). W praktyce realizacja tej procedury napotyka problemy z uwagi na nieprecyzyjne regulacje, w szczególności w części geodezyjnej całego postępowania. Ta tematyka podejmowana była już w literaturze (Wolny, 2008; Kwartnik-Pruc, 2014), gdzie wskazywano luki w obowiązujących przepisach prawa i proponowano konieczne uzupełnienia.

W niniejszym artykule szczegółowo przeanalizowano trzy postępowania administracyjne dotyczące rozgraniczenia gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi od gruntów przyległych. Analizą objęto ustalenie linii brzegowej dwóch potoków: Bulówka oraz Cedron przepływających przez województwo małopolskie oraz rzeki nizinnej Plebanka płynącej przez województwo świętokrzyskie. Celem wykonanej analizy było wskazanie, czy istniejące luki

w przepisach prawnych regulujących ustalanie linii brzegu mają wpływ na prawidłowość realizowanych procedur, szczególnie w obszarze prac geodezyjnych.

ORGANY PROWADZĄCE POSTĘPOWANIE ROZGRANICZAJĄCE

Linia brzegu ustalana jest w drodze decyzji wydawanej przez właściwy organ administracji publicznej, różny w zależności od rodzaju wód. Organem tym może być: terenowy organ administracji morskiej, marszałek województwa lub starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej (art. 15 ust.2 ustawy Prawo wodne). Należy zwrócić uwagę, że organem wydającym decyzje rozgraniczającą nie jest właściwy miejscowo wójt, burmistrz, czy prezydent miasta jak, to ma miejsce w przypadku rozgraniczeń wykonywanych na zasadach określonych w ustawie Prawo geodezyjne i kartograficzne.

W analizowanych postępowaniach ze względu na rodzaj wód będących przedmiotem rozgraniczenia organem uprawnionym do wydania decyzji był właściwy miejscowo starosta, jednak ze względu na fakt, że część analizowanych postępowań realizowano w ramach wykonywania modernizacji ewidencji gruntów, prowadziły je organy zajmujące się ewidencją na danym obszarze. Ma to miejsce w przypadku potoku Bulówka, gdzie postępowanie prowadzone było wyjątkowo przez burmistrza Gminy Kęty, któremu na podstawie odpowiedniej umowy powierzono zadanie prowadzenia ewidencji gruntów i budynków.

SPOSOBY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA ROZGRANICZAJĄCEGO

Ustalenie linii brzegu jest postępowaniem administracyjnym, dlatego można je wszcząć na wniosek lub z urzędu. Podmiotami uprawnionymi do wystąpienia z wnioskiem o rozgraniczenie są podmioty mające interes prawny lub faktyczny w sprawie (art. 15 ustawy Prawo wodne).

Interes prawny będą posiadać następujące podmioty: właściciel, współwłaściciel, użytkownik wieczysty, użytkownik oraz podmiot dysponujący pozwoleniem wodnoprawnym w przypadku zmiany linii brzegu (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 05.03.2008r., sygn. II SA/Rz 490/07). Z wnioskiem o rozgraniczenie może również wystąpić posiadacz samoistny gruntu, jako podmiot mający interes faktyczny w sprawie (Felcenloben, 2012). Stroną natomiast nie może być: najemca, dzierżawca oraz osoba władająca nieruchomością na podstawie umowy obligacyjnej, bo w tym wypadku stroną dalej pozostaje właściciel nieruchomości (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 25.06.2008 r., sygn. I ACa 433/08). Ustawa umożliwia również przeprowadzenie rozgraniczenia z urzędu, np. podczas wykonywania modernizacji ewidencji gruntów i budynków (art. 15b ustawy Prawo wodne).

Podczas przeprowadzania badań analizą objęto postępowania wszczęte z urzędu, które wykonywane były podczas modernizacji ewidencji gruntów na obszarze różnych obrębów katastralnych oraz te na wniosek uprawnionych do tego podmiotów. Przykładem postępowania wszczętego na wniosek było ustalenie linii brzegowej potoku Cedron zrealizowanego w ramach projektu dotyczącego usuwania szkód powodziowych powstałych w roku 2010 na terenie powiatu krakowskiego. Ustalenia linii brzegu dokonano na wniosek organu sprawującego zarząd nad gruntami zajętymi przez ciek, tj. Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Grunty pokryte powierzchniowymi wodami płynącymi stanowią własność Skarbu Państwa (art. 14a ustawy Prawo wodne), a uprawnienia właścicielskie nad nimi sprawują różne organy w zależności od rodzaju wód. W przypadku potoku Cedron uprawnienia właścicielskie zostały powierzone Marszałkowi Województwa Małopolskiego, jednak z uwagi na fakt, że marszałek nie może autonomicznie wykonywać zarządu nad gruntami, w jego imieniu robią to odpowiednie jednostki organizacyjne. W przypadku wód płynących taką jednostką jest właściwy miejscowo wojewódzki zarząd melioracji i urządzeń wodnych.

SPOSOBY OKREŚLENIA LINII BRZEGU W TERENIE

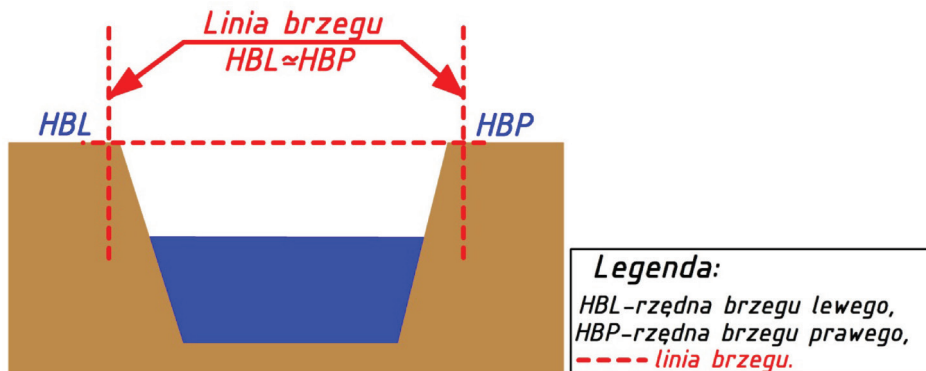
Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa linie brzegu ustala się tylko dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych (art. 15 ust. 1 ustawy Prawo wodne), dlatego bardzo istotne znaczenie ma ustalenie przed złożeniem wniosku o rozgraniczenie faktu, czy dany ciek można uznać za naturalny, czy też nie. Dzięki temu jednoznacznie można stwierdzić czy wszczęcie postępowania administracyjnego jest w ogóle zasadne.

Sposoby ustalenia linii brzegowej zostały określone w ustawie Prawo wodne (Ustawa, 2001). Ustawodawca narzucił hierarchiczny sposób określenia granicy cieku. Dokonał również podziału metod ustalenia linii brzegowej ze względu na rodzaj koryta, osobno dla nieuregulowanych oraz uregulowanych brzegów. W przypadku cieków o nieuregulowanych korytach granica biegnie wyraźną krawędzią brzegu lub linią stałego porostu traw albo linią, którą ustala się według średniego stanu wody z okresu co najmniej ostatnich 10 lat (art. 15 ust. 5 i 6 ustawy Prawo wodne).

Dokonując analizy kolejnych postępowań zauważono, że w większości przypadków granice cieku ustalano wyraźną krawędzią brzegu. Za wyraźną krawędź brzegu uznawano najczęściej górną krawędź skarpy (rys. 1).

W sytuacji, gdy krawędź brzegu jest dobrze widoczna w terenie geodeta sam jest w stanie określić jej przebieg z dokładnością wymaganą w obecnie obowiązujących przepisach prawa. W przypadku cieków o nieuregulowanych

korytach bardzo często granice cieków przyjmuje się wzdłuż górnej krawędzi skarpy, tamy lub wału przeciwpowodziowego (rys. 2 i rys. 3).

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Kowalski, 2010.

Rysunek 1. Przebieg linii brzojowej w przekroju poprzecznym.

Figure 1. The course of the shoreline in cross-section.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Przykłady zaprojektowanej linii brzojowej potoku Cedron.

Figure 2. Examples of designed shoreline brook Cedron.

Szczegóły sytuacyjne wymienione powyżej określające granice cieków zgodnie z §28.3 Rozporządzenia w sprawie standardów technicznych zostały zaliczone do II grupy szczegółów sytuacyjnych (Rozporządzenie, 2011). Wymagana dokładność określenia ich położenia to 30 cm względem najbliższych punktów osnowy geodezyjnej (§29.1 Rozporządzenia w sprawie standardów

technicznych). Tak mała dokładność, z jaką należy zidentyfikować granice cieków w terenie nie jest trudna do osiągnięcia dla doświadczonego pomiarowego, dlatego też w takich przypadkach geodeci sami potrafią poprawnie zidentyfikować linie brzegu na gruncie.

Problem z określeniem granicy cieków pojawia się w przypadkach, gdy krawędzi brzegu nie można jednoznacznie zidentyfikować w terenie, bardzo często geodeci nie posiadają odpowiednich kompetencji z zakresu hydrologii, aby poprawnie określić jej przebieg.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 3. Przykład określenia linii brzegu przez geodetę w terenie.

Figure 3. Example of determining the shore line by the surveyor in the field.

W przypadkach gdzie, granice cieków należy określić linią stałego porostu traw czy średnim stanem wody z okresu co najmniej 10 lat, linie brzegu powinien wskazać hydrolog. Analizując kolejne postępowania administracyjne zauważono, że mimo prawidłowego zawiadomienia o czynnościach ustalenia granic organów sprawujących uprawnienia właścicielskie nad wodami w większości przypadków hydrolog nie brał udziału w czynnościach. To na geodecie spoczywał obowiązek zaprojektowania linii brzegu. Geodeci nie są merytorycznie przygotowani do ustalania w terenie linii stałego porostu traw czy wyznaczania średniego stanu wody z okresu co najmniej 10 lat. Dlatego też w sytuacji, gdy nie można wskazać wyraźniej krawędzi brzegu, geodeci bez pomocy hydrologa nie są w stanie poprawnie wskazać przebiegu linii brzegowej na gruncie. Granica cieków zatwierdzona decyzją rozgraniczającą staje się granicą nieruchomości,

która bezpośrednio wyznacza zasięg prawa własności, dlatego tak ważne jest, aby poprawnie ją określić. Należałoby zatem stwierdzić, że wydanie odpowiednich instrukcji czy wytycznych technicznych regulujących powyższe zagadnienie ułatwiłoby prace nie tylko geodecie, ale również innym podmiotom uczestniczącym w postępowaniu rozgraniczającym.

RODZAJ PRAC WYKONYWANYCH PRZEZ GEODETĘ PODCZAS POSTĘPOWANIA ROZGRANICZAJĄCEGO

W każdym z analizowanych postępowań geodeci nieco inaczej realizowali wykonywane prace. W przypadku dwóch z trzech objętych analizą postępowań sporządzono operaty z rozgraniczenia, a w ostatnim wykonano podział. Ustalenie linii brzegu cieków naturalnych zostało nazwane przez ustawodawcę rozgraniczeniem (art. 15 ustawy Prawo wodne), dlatego też geodeci powinni wykonywać je jako rozgraniczenie, a nie podział, mimo że technicznie bardzo często omawiane zagadnienie polega na wykonaniu podziału działek ewidencyjnych.

Należy podkreślić, że ustalenie linii brzegu uregulowane jest wyłącznie przez ustawę Prawo wodne, która część geodezyjną postępowania traktuje dość pobieżnie. Brak odniesień do rozgraniczenia z wodami w przepisach geodezyjnych prowadzi do tego, że postępowania są różnie realizowane, przez co niejednokrotnie zawierają błędy formalne w ramach całego postępowania administracyjnego.

RODZAJE PROTOKOŁÓW GRANICZNYCH SPORZĄDZANYCH PODCZAS USTALENIA LINII BRZEGU

W obecnie obowiązujących przepisach prawa nie ma wzoru protokołu jaki należałoby zastosować podczas rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami z gruntami przyległymi, brak również konkretnych regulacji, które mówiłyby jakie elementy powinien zawierać taki protokół. Powoduje to dowolność formy oraz treści protokołów granicznych wykonanych w analizowanych postępowaniach.

W przypadku postępowań realizowanych jako rozgraniczenie sporządzono protokoły ustalenia linii brzegu, jednak ich treść znacznie różniła się. Protokół zastosowany przy ustaleniu linii brzegu rzeki Plebanka oparto na protokole ustalenia przebiegu granic działek ewidencyjnych, natomiast protokół ustalenia linii brzegu potoku Bulówka oparto na protokole stosowanym przy typowym rozgraniczeniu w trybie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (Ustawa, 1989). Dokonując ustalenia linii brzegu potoku Cedron prace zgłoszono jako podział i adekwatnie do tego sporządzono protokoły z czynności ustalenia przebiegu

granic oraz protokoły przyjęcia granic stosowane podczas przeprowadzania podziałów nieruchomości.

Brak konkretnych przepisów prawa oraz wytycznych technicznych określających rodzaj i treść protokołu granicznego powoduje niejednoznaczność w tej kwestii, nie można również przez to jasno wskazać, który z zastosowanych protokołów w analizowanych postępowaniach jest poprawny. Należy jednak zwrócić uwagę, że ustalenie linii brzegowej zostało określone przez ustawodawcę mianem rozgraniczenia, dlatego też powinno być realizowane jako rozgraniczanie i adekwatnie do tego powinno stosować się protokół z ustalenia linii brzegu, a nie protokół przyjęcia granic jak podczas typowego podziału nieruchomości uregulowanej ustawą o gospodarce nieruchomościami (Ustawa, 1997).

TREŚĆ ORAZ FORMA PROJEKTU ROZGRANICZENIA GRUNTÓW POKRYTYCH WODAMI OD GRUNTÓW PRZYLEGLYCH

Po przeprowadzeniu czynności ustalenia linii brzegu w terenie, geodeta sporządza projekt rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami płynącymi od gruntów przyległych, który ma być podstawą do wydania decyzji rozgraniczającej. Zawartość projektu została określona w ustawie Prawo wodne, zgodnie z którą powinien on składać się z części opisowej oraz kartograficznej (tabela 1).

Tabela 1. Części składowe projektu rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami od gruntów przyległych.

Table 1. Components of the project demarcation of land covered by the waters of the adjacent land.

Części składowe projektu rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami od gruntów przyległych	
Część opisowa (art. 15 ust. 3 pkt. 1 ustawa Prawo wodne)	Część kartograficzna (mapowa) (art. 15 ust. 3 pkt. 2 ustawa Prawo wodne)
1. oznaczenie wnioskodawcy, ze wskazaniem jego siedziby i adresu,	mapa inwentaryzacji powykonawczej budowli regulacyjnych lub zaktualizowana kopia mapy zasadniczej, w skali, w jakiej jest sporządzony projekt regulacji wód śródlądowych, lub w skali 1:500, 1:1000, 1:2000 albo 1:5000, z wykazaniem: <ol style="list-style-type: none">1. punktów stałych osnowy poziomej nawiązanych do sieci państwowej,2. granicy stałego porostu traw,3. krawędzi brzegów, przymulisk, odsypisk i wysp, proponowanej linii brzegu.
2. przyjęty sposób ustalenia projektowanej linii brzegu,	
3. ustalenie stanu prawnego nieruchomości objętych projektem z oznaczeniem właścicieli wraz ze wskazaniem ich siedziby i adresu,	
4. stan stosunków wodnych na gruntach przylegających do projektowanej linii brzegu.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Kowalski, 2011.

Część opisowa projektu rozgraniczenia może być krótka i zawierać się w kilku zdaniach, można ją również wykonać na mapie z rozgraniczeniem. Najważniejsze aby była kompletna i zawierała wszystkie wymienione w ustawie elementy (Kowalski, 2010). Część opisową powinien wykonać hydrolog, ponieważ geodeta nie zawsze posiada kompetencje do poprawnego określenia wszystkich informacji wymaganych ustawą, np. opisu stanu stosunków wodnych.

Część kartograficzną projektu wykonuje geodeta uprawniony. Powinna ona zostać sporządzona w odpowiedniej skali, na aktualnej kopii mapy zasadniczej lub na mapie z inwentaryzacji powykonawczej budowlanej regulującej.

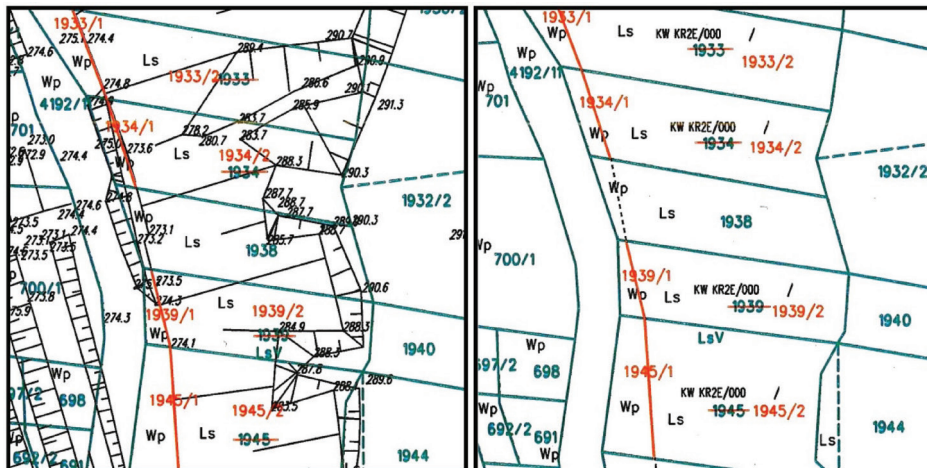
Przygotowanie projektu rozgraniczenia bez wszystkich elementów wymaganych ustawą powoduje, że projekt jest niekompletny, nie spełnia wymogów zawartych w ustawie, a więc nie może być podstawą formalną do wydania decyzji rozgraniczającej grunty pokryte wodami od gruntów przyległych (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 21.01.2009r., sygn. II SA/Kr 1159/08). Ustawodawca dopuścił możliwość zwolnienia wnioskodawcy z obowiązku zawarcia w projekcie niektórych elementów (art. 15 ust. 4 ustawy Prawo wodne), jednak musi to być poprzedzone odpowiednim wnioskiem złożonym do organu ustalającego linie brzegu. Wniosek ten składa się przed złożeniem wniosku o ustalenie linii brzegowej lub równocześnie z wnioskiem i dopiero po otrzymaniu decyzji zwalniającej wnioskodawcę z obowiązku zawarcia w projekcie niektórych informacji, można pominąć owe informacje w projekcie (Sobota, 2012).

Bardzo ważną kwestią podczas sporządzania projektu jest wykonanie go na aktualnej kopii mapy zasadniczej. Istotne jest, aby przed sporządzeniem podkładu mapowego do projektu ustalić z hydrologiem zakres pomiaru niezbędny do poprawnego zaprojektowania przebiegu linii brzegowej. Dopuszczalne jest przedstawienie na mapie tylko jednego z brzegów cieku w przypadku bardzo szerokich koryt (Kowalski, 2010), jednak zakres pomiaru należy wcześniej ustalić z hydrologiem, ponieważ czasem szczegół wydający się nieistotny dla geodety pracującego w terenie ma znaczenie dla hydrologa projektującego linie brzegu.

Dokonując analizy kolejnych postępowań zauważano, że każdy z wykonanych projektów rozgraniczenia był niekompletny, ponieważ nie zawierał wszystkich wymienionych w ustawie elementów. Niekompletność zauważono zarówno w części opisowej, jak również graficznej. Brak na mapie z projektem rozgraniczenia wszystkich elementów wymienionych przez ustawodawcę spowodował, że projekt nie powinien stać się podstawą formalną do wydania decyzji rozgraniczającej.

W każdym z analizowanych postępowań wykonano różne mapy z projektem rozgraniczenia. W przypadku potoku Cedron sporządzono mapę z projektem podziału, którą wykonano zgodnie z przepisami regulującymi podziały nieruchomości. Projekt zawierał jedynie elementy typowe dla map z projektem

podziału. Nie wkreślono na niego natomiast innych elementów wymaganych ustawą Prawo wodne. Można zatem jednoznacznie stwierdzić, że w tym przypadku mapa wynikowa została błędnie sporządzona i nie powinna stać się podstawą formalną do wydania decyzji rozgraniczającej.

Źródło: operat objęty zgłoszeniem nr GK.6642.1.97.2015 w ODGiK w Kętach.

Rysunek 4. Fragment mapy z projektem rozgraniczenia potoku Bulówka.

Figure 4. Fragment of a map with the draft delimitation stream Bulówka.

Źródło: operat nr P.2605.2014.1342 złożony w PODGiK w Końskich.

Rysunek 5. Fragment mapy z projektem rozgraniczenia rzeki Plebanka.

Figure 5. Fragment of a map with the draft delimitation river Plebanka.

W pozostałych dwóch analizowanych postępowaniach sporządzono mapy z projektem rozgraniczenia, które wykonano w skalach dopuszczalnych ustawą, jednak ich treść oraz sposób wykonania był zupełnie inny. W przypadku potoku Bulówka rysunek mapy wynikowej został podzielony na dwie części. Zaprojektowaną linię brzegu przedstawiono na tle mapy zasadniczej oraz ewidencyjnej (rys. 4). W przypadku rzeki Plebanka na mapie wynikowej zamieszczono jedynie dane ewidencyjne, pominięto szczegóły sytuacyjne istotne dla przebiegu linii brzegowej (rys. 5). W obu przypadkach część opisową projektu zamieszczono na mapie z projektem rozgraniczenia, jednak jej treść również była niekompletna. Analizując obydwie mapy wynikowe stwierdzono, że nie zawierają one wszystkich wymienionych w ustawie elementów, dlatego nie powinny stać się podstawą formalną do wydania decyzji zatwierdzającej rozgraniczenie gruntów pokrytych wodami od gruntów przyległych.

WNIOSKI

Analiza postępowań dotyczących rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami płynącymi od gruntów przyległych jednoznacznie wykazała, że przepisy regulujące omawiane zagadnienie są bardzo mało precyzyjnie w wielu kwestiach odnoszących się do całego postępowania.

Tryb postępowania ustalającego linię brzegu uregulowany został w ustawie Prawo wodne, jednak część geodezyjna rozgraniczenia została potraktowana bardzo nieprecyzyjnie. Brak konkretnych regulacji w przepisach geodezyjnych dotyczących ustalenia granicy cieku powoduje błędy formalne w ramach całego postępowania administracyjnego. Liczne luki w przepisach prawnych powodują problemy z jednoznacznym określeniem przebiegu linii brzegu w terenie. Problemy pojawiają się, także przy wyborze odpowiedniego protokołu granicznego. Nieprecyzyjne regulacje pozwalają na różną interpretację co skutkuje powstawaniem dokumentacji niezgodnej z ustawą Prawo wodne.

Niepokojące jest również to, że mimo niekompletnych projektów rozgraniczenia odpowiedni organ wydawał decyzję rozgraniczającą, natomiast zgodnie z obowiązującym prawem powinien wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia braków. Postępowanie wszczyna się, gdy wniosek jest w pełni kompletny, zatem w tym przypadku rozgraniczenie można wszcząć tylko, gdy projekt rozgraniczenia zawiera wszystkie elementy wymienione w ustawie.

Na podstawie dokonanej analizy jednoznacznie stwierdzono, że wydanie wytycznych technicznych w zakresie rozgraniczenia z wodami, ułatwiłoby pracę, wyjaśniło wiele niejasnych kwestii oraz doprecyzowało dość niejednoznaczne przepisy.

Praca zrealizowana w ramach badań statutowych nr 11.11.150.005.

LITERATURA

Felcenloben D. (2012). *Ustalenie linii brzegowej wody płynącej*. Przegląd Geodezyjny Wydawnictwo SIGMA-NOT, Warszawa nr 6: 3-8.

Kowalski K. (2010). *Gospodarka nieruchomościami pokrytymi powierzchniowymi wodami płynącymi*, publ. <http://gruntywoda.pl> (dostęp: 24.02.2016).

Kowalski K. (2011). *Zwalnianie z obowiązku zawarcia w projekcie linii brzegu wymaganych prawem informacji*, publ. <http://gruntywoda.pl> (dostęp: 24.02.2016).

Kwartnik-Pruc A. (2014). *Practical problems of delimitation of real estate under the provisions of the Water Law*. Geomatics and Environmental Engineering, vol. 8, no. 3: 93–106.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Dz.U. 2011 nr 263 poz. 1572).

Sobota M. (2012). *Rozgraniczenie nieruchomości z wodami płynącymi w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych*. Acta Sci. Pol. Geod. Descr. Terr., 11(3): 35-44.

Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz.U. z 2015 r. poz. 520 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 z p. zm.).

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz.U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.).

Wolny B. (2008). *Sporządzanie geodezyjnej dokumentacji projektowej linii brzegu morskich wód wewnętrznych oraz śródlądowych wód powierzchniowych*.

Przegląd Geodezyjny Wydawnictwo SIGMA-NOT, Warszawa nr 4: 15-22.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 25.06.2008 r., sygn. I ACa 433/08, publ. Lex 446193.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 21.01.2009r., sygn. II SA/Kr 1159/08, publ. <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> (dostęp: 24.02.2016).

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 05.03.2008r., sygn. II SA/Rz 490/07, publ. <http://www.orzeczenia-nsa.pl> (dostęp: 24.02.2016).

mgr inż. Aneta Mączyńska, e-mail: aneta.maczynska@gmail.com
dr hab. inż. Anita Kwartnik-Pruc, e-mail: anita.kwartnik@agh.edu.pl,
AGH Akademia Górniczo-Hutnicza
Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska
30-059 Kraków, Al. Mickiewicza 30

Wpłynęło: 10.03.2016

Akceptowano do druku: 22.04.2016